

SOTSIAALKINDLUSTUSAMET

Piigaste Südamekodu OÜ
piigaste@sudamekodud.ee
Mõisa, Piigaste küla, Kanepi vald
Põlva maakond, 53507

17.12.2025 nr 5.1-3/31663-1

JÄRELEVALVE AKT

I. ÜLDSÄTTED

1.1. Järelevalve teostamise õiguslik alus: sotsiaalhoolekande seadus § 157 lõige 1.

1.2. Järelevalve teostamisel kontrolliti Piigaste Südamekodu OÜ-s (registrikood 14911403) väljaspool kodu osutatava üldhooldusteenuse (hooldusteenus) osutamise vastavust sotsiaalhoolekande seaduses (SHS) ja sotsiaalkaitseministri 19.06.2023 määruses nr 36 "Nõuded väljaspool kodu osutatavale ööpäevaringsele üldhooldusteenusele" (määrus nr 36) sätestatud nõuetele ning majandustegevuse nõuete täitmist tulenevalt majandustegevuse seadustiku üldosa seaduse (MSÜS) § 30 lõikest 2.

1.3. Järelevalve teostamise tegevuskoht: Mõisa, Piigaste küla, Kanepi vald, Põlva maakond, 53507.

1.4. Paikvaatluse aeg: 10.11.2025.

1.5. Järelevalve teostajad: Sotsiaalkindlustusameti (SKA) üldosakonna järelevalve talituse peaspetsialistid Tõnis Palgi ja Kadri Plato (järelevalvemeeskonna juht).

1.6. Järelevalvetoimingute juures osales Piigaste Südamekodu OÜ juhataja Ester Paap ja hooldusjuht Jaana Jürjoja.

1.7. Järelevalvemenetluses kasutatud meetodid: paikvaatlus, dokumentide analüüs, vestlused töötajatega, teenusesaajate ja nende lähedastega ning kahe kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötajaga, e-kirjavahetus, päringud majandustegevuse (MTR)- ja töötamise registris (TÖR) ning sotsiaalteenuste- ja -toetuste andmeregistris (STAR).

II. JÄRELEVALVE TULEMUSED

SKA tuvastas, et Piigaste Südamekodu OÜ ei täitnud hooldusteenuse osutamisel **MSÜS § 30 lõike 2** nõuet, mis kohustab ettevõtjat teatama tegevusloa kontrolliesemega ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest tegevusloa andmiseks pädevale majandushaldusasutusele viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Töötajate nimekirjast ja tööajatabelistest perioodil 01.09.-10.11.2025 nähtus, et ühe hooldustöötaja andmed puudusid MTR-is. Lisaks oli 10.11.2025 MTR-i andmetel nimekirjas töötaja, kellega TÖR-i andmetel oli töösuhe lõppenud 2025.aasta septembris.

12.11.2025 MTR andmetest selgub, et Piigaste Südamekodu OÜ on rikkumise kõrvaldanud.

SKA seisukoht: Sotsiaalkindlustusamet lõpetab järelevalvemenetluse. Piigaste Südamekodu OÜ järgib hooldusteenuse osutamisel SHS-is ja määruses nr 36 sätestatud nõudeid ning on MSÜS § 30 lõike 2 rikkumise kõrvaldanud.

III. JÄRELEVALVEMENETLUSE KOKKUVÕTE

SKA algatas Piigaste Südamekodu OÜs (Hooldekodus) järelevalvemenetluse 30.10.2025 SHSis ja määruses nr 36 sätestatud nõuete täitmise kontrollimiseks.

3.1. [SHS § 20 lõiked 1-3](#) kohustavad teenuseosutajat tagama teenusesaajatele turvalise keskkonna ja toimetuleku, teenusesaajate majutamise ja toitlustamise ning abivajadusest lähtuvad hooldustoimingud ja muud toimetulekut toetavad toimingud, mis on määratud hooldusplaanis.

Hooldekodule on 10.12.2019 välja antud tegevusluba nr SÜH000062. Päästeameti ja Terviseameti 2021. aasta hinnangute kohaselt on tuleohutus- ja tervisekaitsealased nõuded täidetud ning lubatud on hooldusteenust osutada maksimaalselt 52-le isikule. Järelevalve paikvaatlusel selgus, et Hooldekodus on hooldusteenuse osutamiseks kohti 53-le isikule. Hooldekodus on 11 ühekohalist, 12 kahekohalist ja 6 kolmekohalist tuba. Teenusesaajate loenduse põhjal viibis hooldusteenusel 50 teenusesaajat, kolm teenusesaajat olid haiglaravil. Selgitame, et kui Hooldekodu soovib kohtade arvu suurendada, siis tuleb pöörduda Terviseameti ja Päästeameti poole, kelle pädevuses on hinnata tegevuskoha vastavust tervisekaitse- ja tuleohutusnõuetele ([SHS § 153 punktid 3 ja 4](#)). Alles seejärel on võimalik tegevusloal kohtade arvu suurendada ning hooldusteenust vastavalt osutada ([SHS § 154 punkt 1](#)).

Hooldekodu asub ajaloolises ja renoveeritud mõisahoones, mida ümbritseb hooldatud mõisapark. Keskkond on looduslähedane ja turvaline ning piiratud aiaga. Hoone on ligipääsetav liikumisraskustega inimestele, majas on lift, koridori seintel on käsipuud. Hooldekodu ruumid, sealhulgas teenusesaajate toad on sisustatud väga koduselt. Tubades on kaasaegne mööbel ja teenusesaajatele vajaminevad abivahendid, näiteks funktsionaalne voodi, liikumisabivahendid. Igast toast on juurdepääs tualetile ja duširuumile. Hooldekodu esimesele korrusele on majutatud teenusesaajad, kes saavad liikumisega hakkama iseseisvalt või abivahendi toel. Suurema hooldusvajadusega teenusesaajad on majutatud teisele korrusele, kus toad on enamasti kolmekohalised. Paikvaatlusel nähtus ja hooldusjuhiga vestlusest selgus, et kolmekohalistes tubades on liikumisruumi ebapiisavalt, sest teenusesaaja toast välja viimisel tuleb osa mööblit ajutiselt eest tõsta. Juhime tähelepanu, et sotsiaalteenuste osutamisel peab elukeskkond vastama sotsiaalministri 12.11.2025 määrusele nr 62 „[Nõuded elukeskkonnale sotsiaalteenuste osutamisel](#)“.

Hooldekodu köögis valmistatakse igapäevaselt toidud kolmeks põhitoidukorraks ja õhtuooteks. Nädalamenüü on kõigile nähtav söögisaali infotahvilil. Avaras söögisaalis korraldatakse lisaks toitlustamisele ka ühisüritusi teenusesaajatele. Hooldekodus puudub abi kutsumise süsteem. Töötajatega vestlustest selgus, et teenusesaajatel on võimalus abi kutsuda telefoni teel ning turvalisuse tagamiseks teostavad hooldustöötajad ringkäike päevasel ajal vähemalt iga tunni järel ning öisel ajal iga paari tunni järel või vastavalt teenusesaaja abivajadusele.

Südamekodude hooldekodudes väärtustatakse kvaliteetset ja turvalist hooldusteenust, mille aluseks on organisatsiooni eetilised põhimõtted. Töökorralduse reeglites on selgelt määratletud tööandja ja töötaja käitumisreeglid töösuhetes, mis samuti tuginevad neile põhimõtetele.

Paikvaatluse päeval oli tööl kokku kolm hooldustöötajat ja lisaks hooldusjuht, puhastusteenindaja, tegevusjuhendaja ja muu personal.

SKA seisukoht: Hooldekodu järgib SHS § 20 lõigete 1–3 nõudeid.

3.2. [SHS § 20 lõike 4](#) alusel on sotsiaalkaitseminister kehtestanud täpsustatud nõuded väljaspool kodu osutatavale üldhooldusteenusele. [Määruse nr 36 § 2](#) sätestab nõuded teenuse sisule, kus

määratletud on hooldustoimingud (isikuhooldustoimingud, tervises seisundiga seotud toimingud ning füüsilise, vaimse ja sotsiaalse aktiivsusega seotud toimingud), mida tuleb lähtudes teenusesaaja abivajadusest talle osutada. Hooldustoimingute teostamisel tuleb arvestada teenusesaajate privaatsuse, tahte ja võimekusega. Teenuseosutajal on hooldustoimingute tegemisel selgitamiskohustus ja teenusesaajate lähedaste viivitamata teavitamiskohustus ning teenuseosutajal tuleb võimaldada lähedastel tutvumist teenusesaaja hooldusplaaniga.

3.2.1. Määruse nr 36 § 2 lõigete 1 – 4 nõuded

Hooldekodul on koostatud teenusesaajatele isikukesksed hooldusplaanid, mis tagavad vajalike hooldustoimingute läbiviimise. Töötajatega vestlustest selgus, et hooldustoiminguid tehakse privaatsetl, kasutades selleks sirmi või korraldades toiminguid viisil, mis ei ole teistele nähtav. Samuti ilmn es vestlustest, et hooldustöö tavapärane osa on teenusesaajatele selgituste jagamine, nende tahtega arvestamine ning vajadusel motiveerimine. Kui teenusesaaja seisundis (tervise- või muus olukorras) ilmneb oluline muutus, teavitab hooldustöötaja sellest meditsiiniöde, hooldusjuhti või juhatajat, kes edastab teabe teenusesaaja lähedasele samal või hiljemalt järgmisel päeval. Teenusesaajate lähedastega vestlustest selgus, et neile on jagatud teavet teenusesaaja seisundi olulisematest muutustest.

3.2.2. Määruse nr 36 § 2 lõike 5 nõuded

Teenusesaajatele on tagatud abi ja juhendamine söömisel ning joomisel. Joogitopsid asuvad käeulatuses ja voodikesksetele teenusesaajatele käiakse juua pakkumas 2-3 tunni järel. Toitlustamine toimub nii söögisaalis kui teenusesaajate tubades. Hooldustöötajad abistavad suure hooldusvajadusega teenusesaajaid söömisel. Hooldekodu võtab arvesse teenusesaajate toitumisvajadusi (nt tervises seisund) ja võimalusel ka soove toidu eelistusel.

Teenusesaajad saavad soovi korral kanda isiklikke riideid ja jalanõusid. Hooldustöötajad abistavad teenusesaajaid riietumisel, riiete pesemisel ja jalanõude korrashoiul. Samuti abistatakse ja juhendatakse teenusesaajaid tualetitoimingutes, liikumisel, asendivahetustel ja abivahendite kasutamisel ning suuhügieenitoimingute teostamisel. Mähkmete vahetus toimub vähemalt kolm korda päevas või vastavalt vajadusele.

Kõigile teenusesaajatele teostatakse üle keha pesemine vähemalt üks kord nädalas. Pärast pesemist korrastab hooldustöötaja teenusesaaja küüned ning vajadusel ajab habet ja lõikab juukseid. Hooldekodus on pesemine võimalik üksnes dušitooli abil, kuna kitsad üldruumid ei võimalda raamipesu. Hooldekodul tuleb leida võimalused, kuidas tagada voodikesksete teenusesaajate üle keha pesemine lamavas asendis (pesuraam).

Hooldustöötajate selgituste kohaselt pakuvad nad teenusesaajatele emotsionaalset tuge, leiavad aega vestlemiseks ning vajadusel lohutamiseks. Hooldekodus käib kaks korda nädalas vabatahtlik seltsiline ning mõned korrad aastas kirikuõpetaja. Teenusesaajatele tagatakse juurdepääs teistele sotsiaal- ja avalikele teenustele Hooldekodu transpordi abil või vajadusel invatranspordi tellides. Hooldustöö dokumenteerimiseks kasutatakse ELDYcare programmi, mida arendatakse järjepidevalt, et kõik hooldustoimingud oleksid programmis kajastatud. Käsikirjaliselt täidavad hooldustöötajad pesemisgraafikut ja veresuhkru mõõtmise töölehte.

3.2.3. Määruse § 2 lõike 6 nõuded

Hooldekodus on öendusabi teenus kättesaadav. Hooldekodu juhataja, kellel on tervishoiutöötaja kvalifikatsioon, osutab ajutiselt öendusabi teenust, kuni konkurss meditsiiniöe leidmiseks on lõppenud. Öendusabi raames jälgitakse regulaarselt teenusesaajate tervises seisundit, osutatakse vajalikku abi, järgitakse raviskeeme ning tehakse koostööd perearstidega.

Meditsiiniöde juhendab hooldustöötajaid tervises seisundiga seotud tegevustes. Hooldustöötajate tööruumis asuval markertahvil on kirjas meditsiiniöde juhised. Hooldustöötajad mõõdavad teenusesaajate veresuhkrut ja vererõhku, manustavad silmatilku, teostavad kreemitamist, plaastrite vahetamist ning muid igapäevaseid toiminguid. Tervises seisundiga seotud toimingute hulka kuulub ka teenusesaajate abistamine ja juhendamine ravimite manustamisel. Ravimid on personaalselt pakendatud lindile ning meditsiiniöde jagab need ravimikarpidesse. Teenusesaajatele annavad ravimid edasi hooldustöötajad.

Hooldustöötajate sõnul oskavad nad anda esmast abi, jälgida teenusesaajate tervises seisundit, sealhulgas toitumist ja vedeliku tarbimist. Erakorraliste juhtumite korral kutsutakse kiirabi.

Terviseseisundiga seotud probleemid dokumenteeritakse ELDYcare programmis. Kukkumiste ennetamiseks tagatakse regulaarne järelevalve, voodikesksetel teenusesaajatel tehakse asendivahetusi ning lamatiste vältimiseks kasutatakse õhkmatratseid ja patju.

3.2.4. Määruse § 2 lõike 7 nõuded

Hooldekodus töötab tegevuste koordinaator, kelle ülesandeks on teenusesaajatele päevategevuste pakkumine. Päevakava kohaselt on tegelused planeeritud kahel korral päevas. Teenusesaajatel on võimalik osaleda võimlemises (toolivõimlemine), käelistes ja mängulistest tegevustes (kabe, male jm), vestlusringides. Regulaarselt korraldatakse ühisüritusi, kus esinevad lauljad või tantsijad. Teenusesaajatel on vastavalt tema soovile ja terviseolukorrale võimalus viibida värskes õhus. Hooldustöötajad abistavad teenusesaajaid õue minekul. Hooldekodu on korraldanud teenusesaajatele vajadusel ka individuaalsed tegevused ja vestlused. Hooldustöötajad abistavad teenusesaajaid kommunikatsioonivahendite (telefon) kasutamisel.

Teenusesaajate lähedastega vestlustest selgus, et teenuse osutamine keskkond on turvaline, teenusesaajad on hoolitsetud ning ruumid on puhtad. Lähedased tõid esile ootuse, et töötajad abistaksid teenusesaajaid enam liikumisaktiivsuse ja iseseisvama toimetuleku säilitamisel, näiteks igapäevane liikumine siseruumides, iseseisvus tualetitoimingutes, heade ilmade korral õuealal liikumine.

SKA seisukoht: Hooldekodu järgib määruse nr 36 § 2 nõudeid.

3.3. [SHS § 21](#) sätestab hooldusplaani koostamise kohustuse ja hooldusplaani sisu.

SHS § 21 lõike 1 kohaselt peab kohaliku omavalitsuse üksus (KOV) inimese hooldusteenusele suunamise haldusaktis (nt korraldus) või -lepingus koos teenust saava inimese ja teenuse osutajaga määrama kindlaks toimingud, mis tagavad inimesele turvalise keskkonna ja toimetuleku (sh põhivajaduste katmise). Järelevalve raames toimus vestlus kahe KOV sotsiaaltöötajaga, kes hindasid koostööd Hooldekoduga väga heaks ning kinnitasid, et teenusesaajad on olnud rahul teenuse osutamisega. Hooldusteenusele suunamiseks koostavad KOV-id haldusakti, mis sisaldab üksnes hooldusteenuse rahastamist. KOV sotsiaaltöötajate sõnul ei ole nad hooldusplaanide koostamises osalenud ning tunnevad, et neil ei jää selleks ka aega.

Järelevalvemenetluses kontrollis SKA viie hooldusplaani vastavust SHS § 21 lõigetes 2-5 sätestatud nõuetele. Lõike 2 kohaselt tuleb teenuseosutajal koostöös teenusesaajaga või kui teenusesaaja pole kontaktne, siis teenuse rahastajaga (nt KOV, teenusesaaja lähedane), koostada 30 päeva jooksul teenuse alustamisest arvates hooldusplaani. Hooldekodu on teenusesaajatele koostanud hooldusplaani tähtaegselt. Hooldusplaanid koostavad Hooldekodu juhataja või hooldusjuht ja meditsiiniõde koostöös teenusesaajaga. Hooldusplaanides on hinnatud teenusesaaja tervishoiuteenuste vajadust. Hooldekodu on koostanud teenusesaajale igal aastal uue hooldusplaani.

Hooldusplaanid sisaldavad tegevusi isikuhooldustoimingutes, terviseseisundiga seotud toimingutes ja vabaaja tegevustes. Viie hooldusplaani kontrollimisel selgus, et hooldusteenuse eesmärgid on seadud, tegevused on planeeritud, määratletud on tegevuste sagedus ning antud on hinnang tegevuste elluviimise kohta. Tunnustust väärrib, et Hooldekodu 2025.aastal koostatud hooldusplaanid ELDYcare programmis on põhjalikud ja selgelt sõnastatud. Hooldusplaanid vaatavad Hooldekodu üle vähemalt üks kord poolaastas.

Teenusesaajate lähedastega vestlustest selgus, et teenusesaaja hooldusplaani nad teadlikud ei ole. Täiendavalt avaldati soovi olla kaasatud teenusesaaja abivajaduse ümberhindamise protsessi (hooldustaseme muutumisel). SKA juhib Hooldekodu tähelepanu, et § 21 lõike 2 kohaselt tuleb hooldusplaani koostamisse kaasata teenuse rahastaja (KOV või lähedane) ning sama paragrahvi lõike 5 kohaselt korrigeerib teenuseosutaja hooldusplaani alati, kui teenusesaaja seisund muutub. Lisaks näeb määruse nr 36 § 2 lõike 4 ette, et teenusesaaja seisundi muutusest tuleb lähedasi viivitamata teavitada. Seega, kui teenusesaaja terviseseisund on muutunud, siis tuleb sellest lähedast teavitada. Kui teenusesaaja seisundi muutus tingib hooldusvajaduse ümberhindamise, siis tuleb teenusesaaja lähedane sellesse protsessi kaasata.

Lähedaste kaasamine tagab, et hooldusplaan vastab teenusesaaja tegelikele vajadustele ning toetab koostööd Hooldekodu ja teenusesaaja lähedase vahel.

SKA seisukoht: Hooldekodu järgib SHS § 21 nõudeid.

3.4. [SHS § 22](#) sätestab teenuseosutaja kohustuse tagada ööpäevaringselt personali olemasolu, kelle kvalifikatsioon ja koormus võimaldavad tegevusi ja toiminguid viisil, mis on kindlaks määratud hooldusteenust saavate isikute hooldusplaanis. Hooldusteenust osutavad vahetult hooldustöötaja ja abihooldustöötaja, viimase tööd juhendab hooldustöötaja. SHS § 22 lõike 5 kohaselt ei tohi teenust vahetult osutada isik, kelle karistatus tahtlikult toimepandud kuriteo eest võib ohtu seada teenust saama õigustatud isiku elu, tervise või vara.

Hooldekodu töötajate nimekirja ja tööajatabelite (periood 01.09.-10.11.2025) kohaselt osutab hooldusteenust kokku 17 hooldustöötajat, kellest seitse on abihooldustöötajad. Igapäevaselt on tööl kolm hooldustöötajat ja alates kella 20.00-st jääb tööle kaks hooldustöötajat. Hooldustöötajate töövahetuste kestus on enamasti 12,16 ja 24 tundi. Igal tööpäeval kella 8.00-16.00 on hooldustöötajaid vajadusel abistamas hooldusjuht. Hooldekodu tööajatabelistest nähtus, et töövahetused on planeeritud selliselt, et hooldustöötaja on alati juhendamas abihooldustöötaja tööd.

Hooldustöötajatel SHS § 22 lõikes 5 sätestatud töötamise piiranguid ei tuvastatud. Hooldekodu juhataja kontrollib hooldustöötajate karistatuse puudumist hooldustöötaja tööle asumisel.

SKA seisukoht: Hooldekodu järgib SHS § 22 nõudeid.

3.5 [SHS § 22¹ lõike 6](#) kohaselt tuleb hooldusteenuse osutajal avalikustada teenuskoha maksumus ja käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud hooldustöötajate ja abihooldustöötajate tegelike kulude maksumus ühe teenusesaaja kohta.

Hooldekodu veebilehel on avalikustatud 10.11.2025 andmetel teenuse hinnakiri. Hooldekodul on kehtestatud neli hooldusvajaduse taset ning lähtudes hooldusvajaduse tasemest jääb kohatasu vahemikku 1410-1685 eurot. Kui teenusesaaja soovib majutuda ühekohalises toas, siis lisandub täiendav tasu. Hoolduspersonali kulu ühe teenusesaaja kohta kuus on 700 eurot ning see ei sõltu hooldusvajaduse tasemest.

Rahandusministeerium on koostanud hoolduskulu mudeli soovitusliku näidiskalkulaatori. Võttes arvesse andmeid personali nimekirjast, mille kohaselt on tööl kokku 17 hooldustöötajat, kellest seitse on abihooldustöötajad, arvutab näidiskalkulaator keskmiseks hoolduskuluks ühe teenusesaaja kohta kuus 693 eurot. Kalkulaatoris on hooldus- ja abihooldustöötaja töötasudena arvesse võetud meditsiinisüsteemis töötavate hooldus- ja abihooldustöötajate töötasud.

SKA seisukoht: Hooldekodu lähtub SHS § 22¹ lõike 6 nõudest.

3.6. Majandustegevusnõuete täitmine

[MSÜS § 30 lõike 2](#) kohaselt on tegevusloa omajal kohustus teavitada tegevusloa väljaandjat (SKA) tegevusloa kontrolliesemega seotud asjaolude ja kõrvaltingimustega seotud asjaolude muutumisest viivitamata, kuid hiljemalt viie tööpäeva jooksul.

Hooldekodu töötajate nimekirja ja perioodi 01.09–10.11.2025 tööajatabelite alusel selgus, et vahetult teenust osutas töötaja A. K., kelle andmed puudusid MTR-is ning töötaja vastavust SHS-is sätestatud nõuetele ei olnud võimalik MTR-is kontrollida. Lisaks oli töötajate nimekirjas 10.11.2025 MTRi andmetel oli hooldustöötaja D. P., kellega TÖR-i andmetel töösuhe lõppes 2025.aasta septembris.

Hooldekodu peab tagama, et MTR-is kajastuksid õiged andmed ning et need esitataks tegevusloa andjale (SKA) esimesel võimalusel ja õigeaegselt. Hooldekodul tuleb SKA-d teavitada muudatustest vahetu hooldusteenuse osutajate hulgas (hooldustöötaja või abihooldustöötaja töölt lahkumisest või tööle vormistamisest, sh asendajad).

SKA seisukoht: Hooldekodu ei lähtunud MSÜS § 30 lõike 2 nõudest, kuid rikkumine kõrvaldati järelvalvemenetluse ajal koheselt (12.11.2025).

IV. TÄHELEPANEKUD/ETTEPANEKUD/SOOVITUSED

4.1. Soovitame teha koostööd Terviseametiga, et hinnata teenusesaajate ruumidele seatud nõuete vastavust.

(allkirjastatud digitaalselt)
Kadri Plato
peaspetsialist (järelvalve)